

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

Környezetbarát fatüzelés konferencia

HOI Konferencia Központ - Budapest, 2017. december 5.

A hazai levegőminőség alakulása és a „Fűts okosan!” kampány

Dr. Orbán Hunor

főosztályvezető-helyettes

FM - Környezetmegőrzési Főosztály

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

A levegőminőség meghatározói

szennyezőanyagok kibocsátása

légkör meteorológiai állapota (légmozgás, hőmérséklet, nyomás, inverzió, nedvesség)

domborzati viszonyok

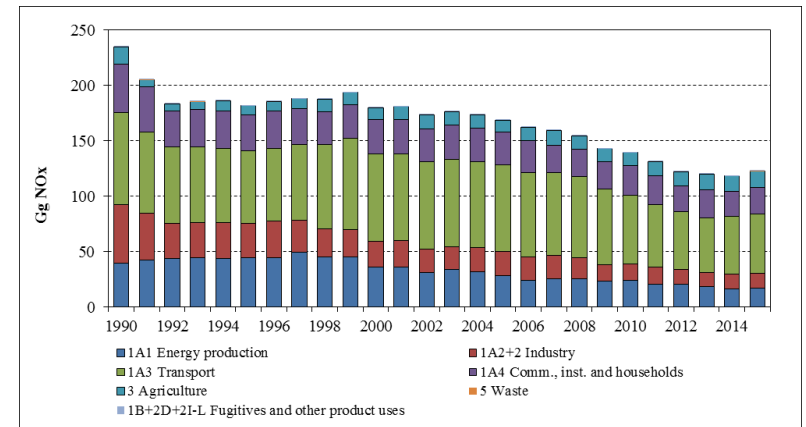
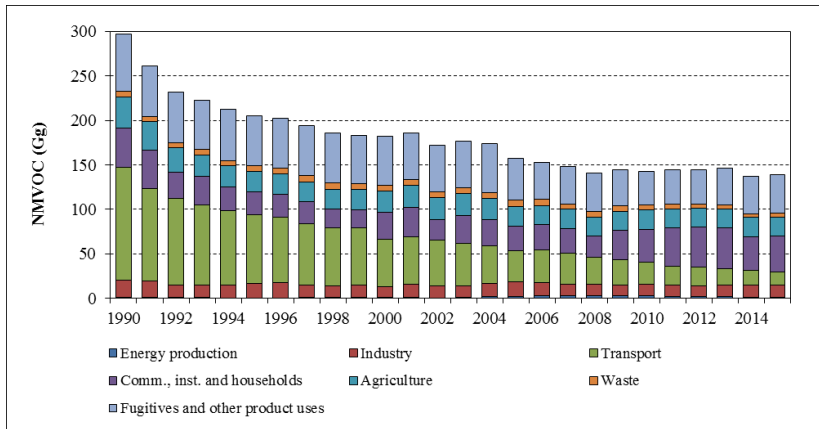

nagy távolságról érkező szennyezés

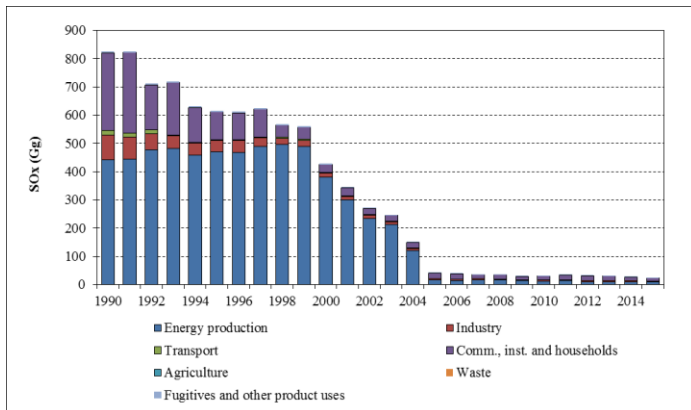

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

Kibocsátási trendek

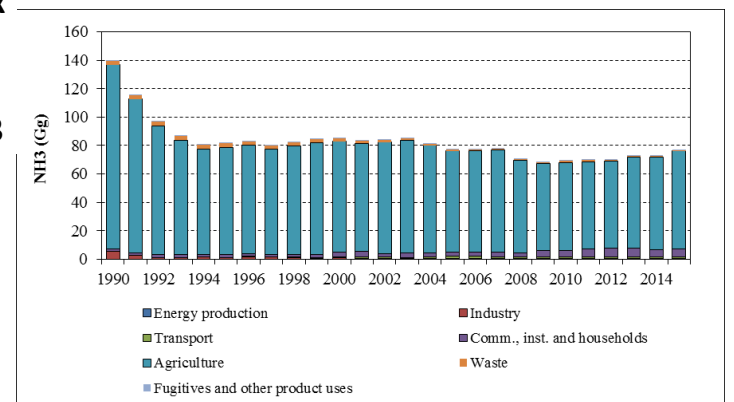

NMVOC NO_x

SO₂

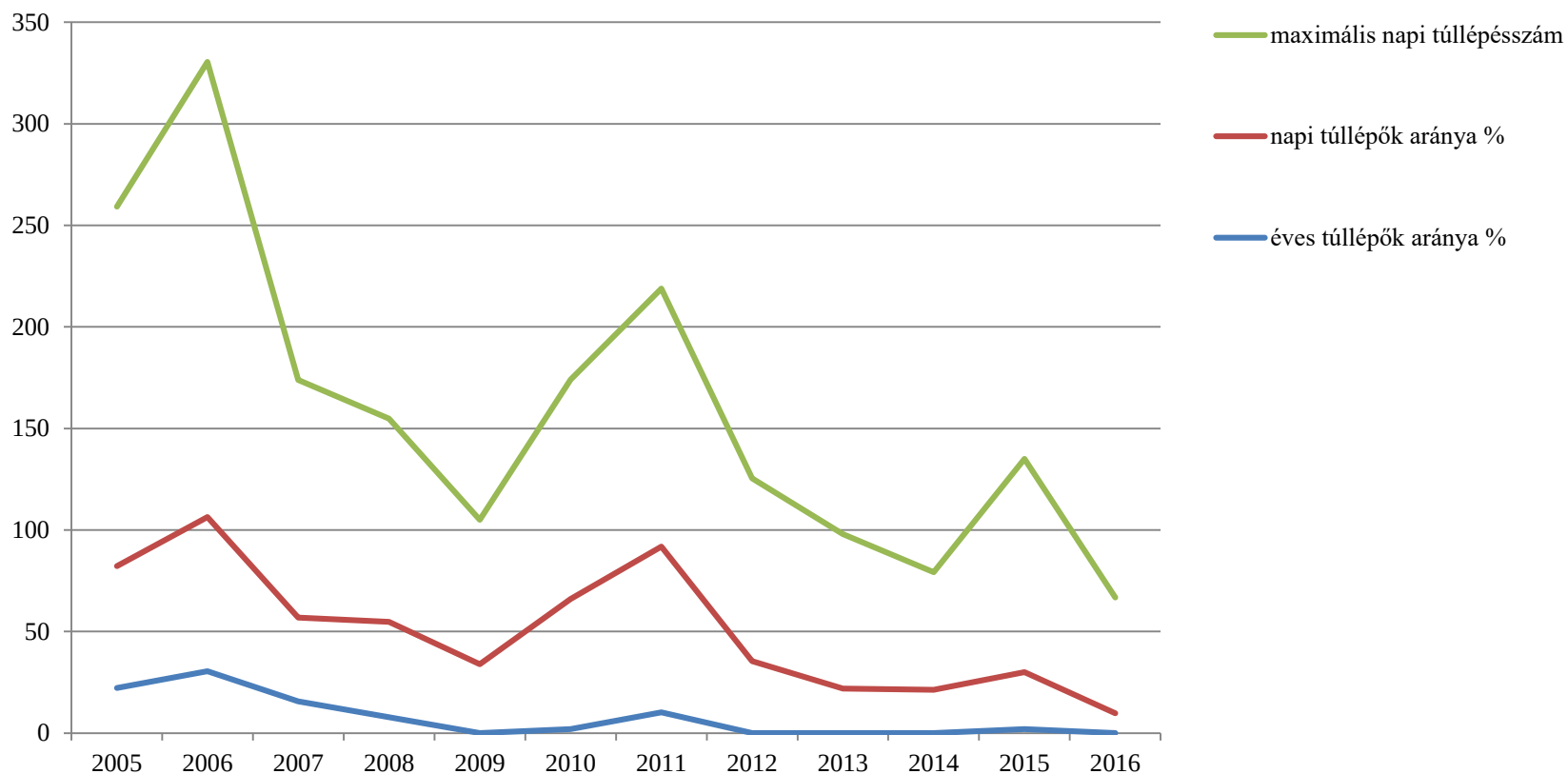
NH₃

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

PM₁₀ légszennyezettségi helyzet

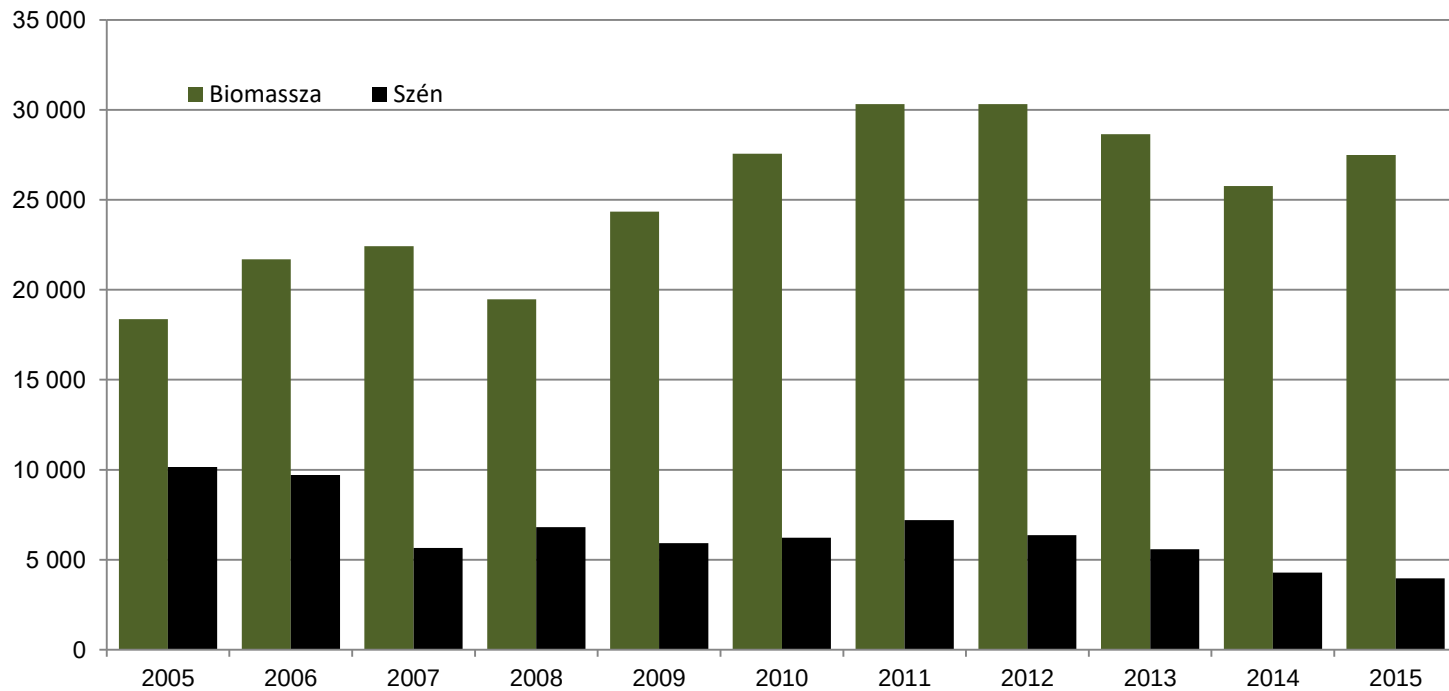
PM₁₀ határértékeket túllépő állomások statisztikája a 2005-2016. időszakban *(forrás: OMSZ)*

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

Lakossági kibocsátások

Lakossági biomassza- és szénfelhasználás (TJ)

Szilárd biomassza- és szénfelhasználás a lakossági szektorban 2005-2015. (forrás: OMSZ)

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

A levegőminőség meghatározói

szennyezőanyagok kibocsátása;

légkör meteorológiai állapota (légmozgás, hőmérséklet, nyomás, inverzió, nedvesség)

domborzati viszonyok és beépítettség;

nagy távolságról érkező szennyezés.

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

A levegőminőség meghatározói

Gyakoribb hőmérsékleti inverziós helyzet

Földrajzi elhelyezkedés

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

A jó levegőminőség elérése

megfelelő jogi szabályozás

kibocsátás csökkentő intézkedések

kibocsátás csökkentést elősegítő
támogatások

kapcsolódó szektor stratégiák megvalósításának
szinergikus hatásai

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

PM₁₀ csökkentési program

A Kormány 1330/2011. (X.12.) határozatával elfogadta a „kisméretű szálló por (PM₁₀) csökkentés ágazatközi intézkedési programját”, melyben konkrét intézkedések fogalmazódtak meg több területen:

- Közlekedés
- Ipar
- Mezőgazdaság
- Lakossági szektor
- Horizontális intézkedések

PM₁₀ csökkentési program

- Az intézkedési program végrehajtására eddig a kormányzat több, mint **160 milliárd Ft**-ot fordított
- A legnagyobb ráfordítás a **közlekedési** intézkedések területén történt (kb. 126 milliárd Ft – NFM és NGM),
- A második legnagyobb mértékű ráfordítás az **energiahatékonyság** területén volt (kb. 30 milliárd Ft - NFM).
- Kapcsolódó beruházás: közel 3 milliárd Ft-ból került fejlesztésre az **Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat** (KEOP és a Svájci-Magyar Együttműködési Program keretében)

A PM₁₀ csökkentési program intézkedései

Közlekedés:

- **Elkerülő útvonalak átadása**
- **Vasútvonalak villamosítása**
- **2016-ban az autóbusz csere program folytatódott**
 - csak a fővárosban 116 db új buszt szereztek be,
 - az elővárosi és regionális közlekedésben pedig már 150 db új, és 160 db használt, de korszerű autóbusz áll rendelkezésre.
- **elektromos töltőállomás-program önkormányzatok részére**
- Magyarország villamossal rendelkező városaiban (Budapest, Szeged, Miskolc, Debrecen) **jelentős pálya és járműrekonstrukció** zajlik
- közlekedési szemléletformálás: Magyarországon 15 éve megrendezésre kerülő **Európai Mobilitási Hét és Autómentes Nap; Kerékpárosbarát**
- 2007 óta 1749 km **kerékpárút épült** (hazai, uniós és határmenti projektekből).

A PM_{10} csökkentési program intézkedései

ipar:

- Az ipari források vizsgálata
- Eredmény: a jelenleg is alkalmazott szigorú szabályozáson túl **nem található lényeges potenciál a porkibocsátások további csökkentésére.**
- A bányászat PM_{10} szennyezésének vizsgálata

mezőgazdaság:

- A mezőgazdaság PM_{10} kibocsátásának csökkentési potenciáljának vizsgálata

horizontális intézkedések:

- Az országhatáron áterjedő levegőszennyezés modellezése (K+F)

A PM₁₀ csökkentési program intézkedései

lakossági szektor:

- Lakossági tüzelés által okozott PM₁₀ kibocsátás meghatározó mértékű hozzájárulása az ország PM₁₀ kibocsátásához (több, mint 65 %)
- Komplex megközelítés szükséges:
 - Energiahatékonyságot ösztönző pályázati programok
 - Zöld hulladék hasznosítására vonatkozó támogatások
 - Lehetőségek keresése: felmérés készítése a kerti hulladék égetésének tiltása, a komposztálás rendszerének támogatása témában
 - A dohányzás visszaszorításának eredményei
 - Lakossági fórumok szervezése
 - Hatóságok szakmai támogatása (járási hivatalok részére továbbképzés)
 - Szemléletformálás fontossága – Fűts okosan! médiakampány

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

NEC kibocsátás csökkentési célok – Komplex Légszennyezés-csökkentési Program 2019-re

Vonatkoztatási év: 2005	2020		2030		2015
	%	<i>kt</i> <i>(2017)</i>	%	<i>kt</i> <i>(2017)</i>	<i>kt</i>
kén-dioxid (SO ₂)	46	23	73	11	24
nitrogén-oxidok (NO _x)	34	112	66	58	123
nem metán VOC (NMVOC)	30	110	58	66	139
ammónia (NH ₃)	10	69	32	44	76
kisméretű részecske (PM _{2,5})	13	33	55	14	54

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

Fűts okosan! kampány

FŰTS OKOSAN!

A tisztább levegőért

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

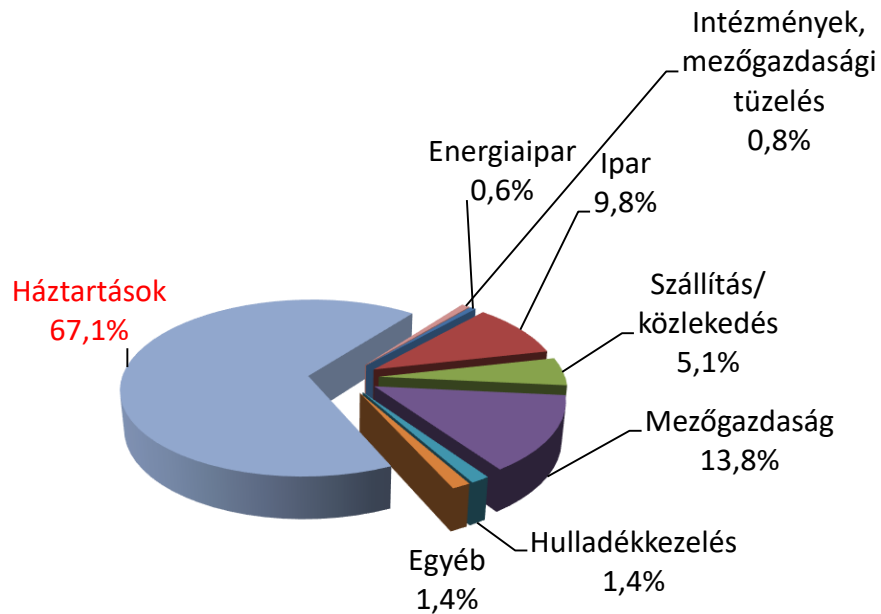

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

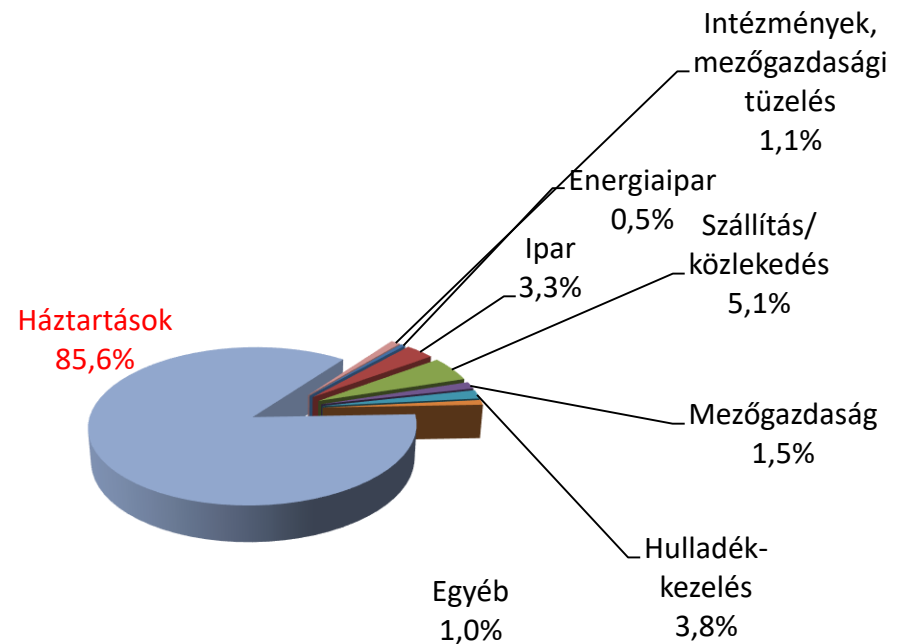

Kiindulópontok A LAKOSSÁG kiemelkedő szerepe

PM₁₀ kibocsátás megoszlása (2015)

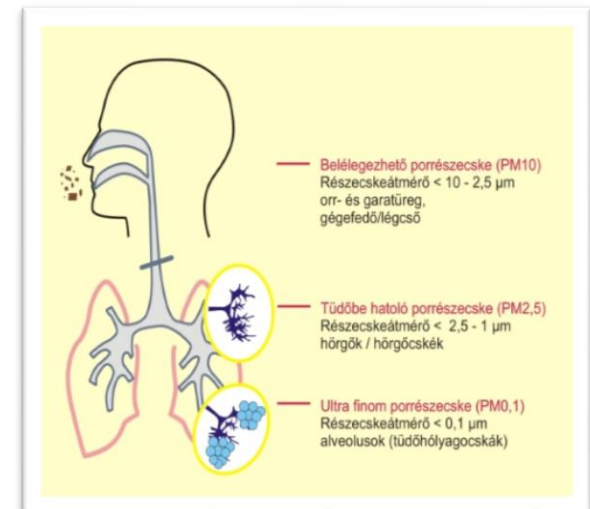

PM_{2.5} kibocsátás megoszlása (2015)

Kiindulópontok TÁJÉKOZTATÓ EGÉSZSÉGÜGYI ADATOK

- Légszennyezés: nem csak környezetvédelmi, hanem egészségügyi probléma.
- A légszennyezés a világon több, mint 3 millió; Európában kb. 400.000, Magyarországon kb. **6-8.000 ember** idő előtti haláláért felelős
- Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) igazolta, hogy a légszennyezettség **rákkeltő**
- **8 halálesetből 1-et** a légszennyezés okoz
- A Föld lakóinak **92 %-a** a WHO által ajánlott PM_{2,5} légszennyezettség határérték feletti, szennyezett területeken él.

Mit tehet az FM a levegő minőségének javítása érdekében?

KOMPLEX MEGKÖZELÍTÉS

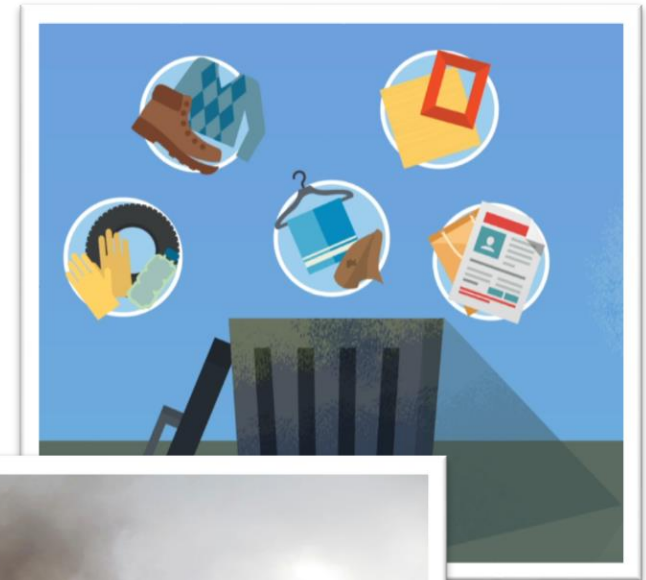
- Jogalkotás
- A környezetvédelmi hatóságok felett gyakorolt szakmai irányítási jogkör (pl. eljáró hatóságok eljárásrendjének kialakítása, továbbképzés)
- **TÁJÉKOZTATÁS ÉS SZEMLÉLETFORMÁLÁS**

Kiindulópontok

A lakosság kiemelkedő szerepének oka:
a háztartási tüzelőberendezésekben

- **NEM MEGFELELŐ MÓDON és/vagy**
 - **NEM MEGFELELŐ TÜZELŐANYAGOKKAL**
- végzett fűtés okozta károsanyag kibocsátás.

Összetett probléma:

- **ISMERETHIÁNY!**
- Környezeti érzékenység hiánya
- Egyéni felelősségérzet hiánya
- Szociális okok

Kommunikációs célok

Felhívni a lakosság
figyelmét a hulladékok
égetésének tilalmára,
káros egészségi és
környezeti hatásaira

Tanácsokkal segíteni az
embereket a tüzelőanyag
kiválasztásában,
gazdaságos és
környezetkímélő
felhasználásában

Ismertetni a lakossággal a
helyes fűtési technikákat
és a környezetvédelem
fontosságát

Ismertetni a rossz
minőségű tüzelőanyagok
használatának
egészségügyi és
környezeti
következményeit

A kampány ismertségének
továbbfejlesztés,
üzeneteinek terjesztése

A „Fűts okosan” kampány fő üzenetei

- A levegőminőség javítása **közös érdek**
 - A légszennyezettség mindenki számára **jelentős egészségügyi kockázati** tényező
- **Cselekedjen helyesen** – fűtsön okosan!
 - Ezzel óvja környezetét és **pénzt spórolhat**
- **Ne égessen hulladékot**
 - **Tilos és veszélyes a hulladékok égetése** – aki hulladékkal fűt mérgező, rákkeltő anyagokat juttat a levegőbe. A hulladék nem a kazánba való! Jogszabály tiltja.
 - **Ne fűtsön műanyag vagy gumi hulladékkal, ronggyal, cipővel, festett fával, forgácslappal, színes papírral! (konkrét üzenet)**

Változatos kommunikációs eszközök

- **4 kisfilm** (2017/2018. szezonban: 2017. nov. 9. – nov. 30., dec. 1. – dec. 9., 2018. február)
- **Rádiószpot** (2017/2018. szezonban: 25 helyi rádióban 1044 db spot)
- **Honlap:** www.futsokosankampany.hu
- **Elektronikus és nyomtatott sajtó** (országos, helyi lapokban)
- **Hirdetési** kampány (2017. nov., dec. : 51 megjelenés jellemzően helyi lapokban)
- Televíziós, rádiós **riportok** (2017. nov. 9. reggeli műsorban – kampány nyitó beszélgetés)

FÖLDMŰVELÉSI
MINISZTERIUM

FŰTS OKOSAN!
A tisztább levegőért

Változatos kommunikációs eszközök

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

FÜTS OKOSAN!
A tisztább levegőért

Változatos kommunikációs eszközök Kiadványaink

OPSZ – FM együttműködési lehetőségek

- Az OPSZ - FM között **fennálló stratégiai partnerségi együttműködés újabb állomása**
- **Államtitkári levél - szándéknyilatkozat**
- **Cél: a lakosság még szélesebb körének közvetlen elérése az OPSZ-nek a lakosság elérése terén szerzett PR és gyakorlati tapasztalataira építve**
 - Lakossági fórumok támogatása
 - Plakátok, szóróanyagok terjesztése, közösségi / közvetlen lakossági
 - kölcsönös PR támogatás
 - Polgárőr magazinban szakmai cikk
 - polgárőrök figyelemfelhívó tevékenysége mindennapos tevékenységük részeként.

Feladatok a 2017/2018-as fűtési szezonra

Elsődleges cél: a lakosság egyre szélesebb körének elérése

- Erőteljesebb **média jelenlét**: TV, rádió, nyomtatott és elektronikus sajtó
- Kisméretű szóróanyagok, „**direkt marketing**”
- Lakossági **fórumok**
- **Kapcsolódás más szemléletformáló kampányokhoz**
 - BM Katasztrófavédelem: kéménytűzek, CO mérgezés megelőzésének kampányai
 - BM Önkormányzati hírlevél
 - NÉBIH Tűzifavásárlói tájékoztató
 - Országos Polgárőr Szövetséggel kapcsolatfelvétel
- **Környezeti nevelés** részeként 9-13 éves korosztály előtérbe helyezése (kiadvány készítés, kapcsolatfelvétel az EMMI-vel)

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

FÜTS OKOSAN!

A tisztább levegőért

www.futsokosankampany.hu

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!